

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 39770-2/ODK-2017

Praha 7. dubna 2017

Oživení, o. s.

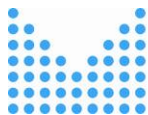
Mgr. Martin Kameník
předseda sdružení
Machova 13
160 00 Praha 6

Odpověď na žádost o stanovisko

Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, obdrželo dne 23. března 2017 Vaši *Žádost o stanovisko k nevyvážení odpovědnosti ze strany územních samospráv*. V ní poukazujete na obecný problém, se kterým se pravidelně a dlouhodobě v souvislosti s Vámi vykonávanou činností setkáváte, spočívající v nevyvážení odpovědnosti územními samosprávnými celky po osobách, které jim způsobí škodu, přestože povinnost uplatňovat právo na náhradu škody platná právní úprava výslovně zakotvuje. Pro ilustraci, jako jeden z mnoha takových případů, uvádíte situaci v obci Žamberk, kdy jak popisujete, ani starosta, ani zastupitelstvo doposud nepodnikli žádné kroky vedoucí k vymáhání škody vzniklé obci v souvislosti s veřejnou zakázkou na stavební práce, jejímž předmětem bylo zhotovení nové pěší zóny v obci, po odpovědných osobách, a to i přes to, že opoziční zastupitelé již několikrát iniciovali schválení usnesení o podání občanskoprávní žaloby ve smyslu znaleckého posudku.

K Vaší žádosti o zaujetí právního stanoviska k problematice, se kterou jste se na odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obrátili, sdělujeme následující nezávazný právní názor.

V úvodu naší odpovědi předně upozorňujeme na skutečnost, že Ministerstvo vnitra je věcně příslušné se k nastolené problematice vyjádřit toliko v obecné rovině, a to s poukázáním na právní úpravu obsaženou v zákonech o územních samosprávných celcích a z pohledu své věcné působnosti kontrolního a dozorového orgánu nad výkonem samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy vyplývající ze zákonů o územních samosprávných celcích, jejichž je gestorem.

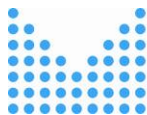
V tomto ohledu považujeme za podstatné zdůraznit, že **plnění zákonem stanovené povinnosti územních samosprávných celků včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení je předmětem přezkoumávání hospodaření prováděného k tomu příslušnými orgány dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, a jako oblast podléhající tomuto speciálnímu kontrolnímu postupu upravenému zvláštním zákonem, je vyňato z obecné kontrolní působnosti Ministerstva vnitra stanovené zákony o územních samosprávných celcích** – v podrobnostech viz dále.

Rovněž je třeba podotknout, že Ministerstvo vnitra není oprávněno se k Vámi předestřené problematice vyjadřovat z hlediska navazujících aspektů případné trestněprávní odpovědnosti, k nimž Váš dotaz míří (byť se jedná o otázku s daným problémem související), jelikož jde o oblast zcela mimo jeho působnost. Z hlediska možné trestněprávní odpovědnosti není Ministerstvo vnitra kompetentní se vyjadřovat ani v obecné rovině, neboť se jedná o kategorii upravenou předpisy trestního práva, jejichž výklad Ministerstvu vnitra nepřísluší. V konkrétních případech je pak posouzení případné trestněprávní odpovědnosti výhradně věcí orgánů činných v trestním řízení, jimiž jsou soud, státní zástupce a policejní orgán. Rovněž podávat výklad soukromoprávních předpisů upravujících otázky odpovědnosti za škodu a náhrady škody (odpovědnost za škodu, ať již pracovněprávní, či občanskoprávní, jsou kategoriemi soukromého práva) Ministerstvu vnitra nepřísluší.

Podle § 38 odst. 6 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), platí, že *obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení*. Shodné ustanovení obsahuje též zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v § 17 odst. 6, podle kterého *kraj je povinen chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení*, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, v § 35 odst. 3, dle něhož *hlavní město Praha a městské části jsou povinny chránit majetek hlavního města Prahy před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení*.

V dalších částech přípisu se k uvedené záležitosti vyjadřujeme z hlediska zákona o obcích. S ohledem na totožnou povinnost stanovenou v obou dalších zákonech o územních samosprávných celcích však lze závěry níže uvedené přiměřeně vztáhnout též na případy krajů či hlavního města Prahy.

Uplatňování práva na náhradu škody je s ohledem na zákonnou dikci citovaného ustanovení **povinností obce**. Zákon tak za účelem toho, aby veřejné

prostředky byly vynakládány v maximální možné míře hospodárně a účelně uvedeným ustanovením vedle povinnosti obce o svůj majetek řádně pečovat a chránit ho, akcentuje též obci (a tím i jejím příslušným orgánům, či odpovědným zaměstnancům) výslovně uloženou povinnost vystupovat aktivně, co se mj. náhrady škody týče, to znamená v souladu s povinností řádného hospodáře, je-li škoda již obci způsobena, uplatnit nárok na náhradu škody u toho, kdo za ni odpovídá.¹

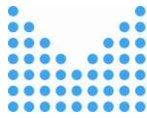
Vznikne-li obci škoda jednáním, resp. porušením povinnosti, určité osoby, je obec povinna v souladu s výše citovaným ustanovením zákona o obcích, jsou-li předpoklady odpovědnosti za škodu dány, vymáhat náhradu vzniklé škody po tom, kdo ji způsobil, a to **nejen proti subjektům stojícím vně obce, ale i proti členům jejich orgánů či vlastním zaměstnancům**. V souvislosti s výkonem mandátu starosty a dalších členů zastupitelstva obce přichází v úvahu jejich občanskoprávní odpovědnost za škodu způsobenou obci v souvislosti s výkonem jejich funkce. Otázku přípustnosti dovození právní odpovědnosti u politických představitelů územního samosprávného celku vyřešil již před lety Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 22. února 2005, sp. zn. 25 Cdo 1319/2004, kde mimo jiné uvedl: „*Starosta ve své funkci nepožívá nějaké imunity, která by ho zbavovala odpovědnosti za škodu jím způsobenou, nýbrž jako každá jiná fyzická osoba nese odpovědnost za své jednání či opomenutí, v jehož důsledku vznikla jinému majetková újma. Ani „politická odpovědnost“ osoby vykonávající veřejnou funkci nezakládá důvod ke zproštění její odpovědnosti za způsobenou škodu*“. V případě zaměstnanců a úředníků obce za škodu, způsobenou územnímu samosprávnému celku v důsledku porušení jim stanovených povinností, přichází v úvahu pracovníprávní odpovědnost řídicí se ustanoveními zákoníku práce.

V zásadě tak ve smyslu shora uvedeného § 38 odst. 6 zákona o obcích a v něm zakotvené povinnosti platí, že pokud obci vznikne škoda, musí být z její strany **učiněny takové kroky, které vedou k identifikaci škodní události, vyčíslení způsobené škody (určení výše škody) a zejména ke zjištění škůdce, resp. osoby odpovědné za škodu**. Je záležitostí obce posuzovat, zda vznik předmětné škody byl zapříčiněn např. nesplněním smluvního závazku jiných subjektů, nesprávným postupem ze strany zaměstnanců úřadu, jednáním představitelů obce, členů jejich orgánů apod. S ohledem na složitost, jež mnohdy kvantifikaci výše škody, zjišťování škůdce či posuzování nároků na náhradu škody,

---

¹ Uvedená povinnost pak úzce souvisí s dalšími povinnostmi stanovenými ve smyslu obecné povinnosti obce nakládat s majetkem s péčí řádného hospodáře v § 38 zákona o obcích, jako zejména: *Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem obec naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy, pokud tento zákon nestanoví jinak. Obec je povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.*

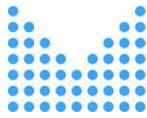

provází, lze v dané souvislosti využít znaleckých posudků či právních služeb. **Pokud je škůdce obcí zjištěn a jsou přitom splněny zákonem stanovené předpoklady odpovědnosti za škodu (ať již občanskoprávní či pracovněprávní), musí být (s ohledem na obci zákonem stanovenou povinnost) škoda vůči němu uplatněna.** Není-li jiné možnosti, aby se náhrady škody obec domohla (škůdce na základě prokazatelného vyzvání k úhradě vyčíslené škody tuto dobrovolně neuhradí), v zásadě by tuto měla uplatňovat i **soudní cestou**, tj. podáním žaloby u věcně a místně příslušného soudu. Výhradně soud je pak v takové situaci příslušný ve věci odpovědnosti za škodu závazným způsobem rozhodnout a poskytnout obci, byla-li jí v důsledku porušení povinnosti konkrétních osob způsobena škoda, účinnou ochranu jejím právům, resp. přiznat náhradu škody vůči tomu, kdo ji obci svým jednáním způsobil.

Neurčitý pojem „**včas**“, který je v daném ustanovení zákona o obcích ve vztahu k povinnosti obce uplatňovat právo na náhradu škody užit, zákon blíže nedefinuje, vyjadřuje jím však nepochybně zájem na bezodkladnosti takového uplatnění práva obcí; tj. obec by měla příslušné kroky za tímto účelem podniknout bez zbytečných a nedůvodných prodlev bezodkladně poté, kdy se o vzniku jí způsobené škody dozví. Ustanovení § 38 odst. 7 zákona o obcích navíc výslovně ukládá obci *povinnost sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.* Nelze přitom však současně odhlédnout od toho, že určitý čas zcela logicky zabere samo zjišťování spojené se vznikem škodní události, identifikováním osob odpovědných za škodu, posouzením míry jejich účasti na způsobené škodě, určením výše škody apod. V závislosti na konkrétních okolnostech a možné nejednoznačnosti či spornosti škodní události a z ní vyplývajících nároků nebude možné v řadě případů vyloučit ani nutnost vyhotovení např. právní analýzy, zpracování znaleckého posudku, neboť ty budou leckdy nezbytným předpokladem pro to, aby proces uplatnění práva na náhradu škody vůbec mohl být řádně započat.

Určení konkrétní osoby (osob) nebo orgánu v daném případě odpovědných za vymáhání škody bude záviset na konkrétních okolnostech škodné události a zejména nastavení vnitřních procesů, zastávané funkci, zařazení do určitého organizačního útvaru, obsahu pracovní náplně a vymezení povinností v pravomoci konkrétní osoby. Ve větších obcích zpravidla bude uplatňovat nároky příslušný odbor obecního úřadu. Přestože vzhledem k § 166 odst. 1 občanského zákoníku (*Právníckou osobu zastupují její zaměstnanci v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci; přitom rozhoduje stav, jak se jeví veřejnosti.*) může i zaměstnanec obce vystupovat jejím jménem, neznamená to zároveň, že je oprávněn rozhodovat o právním jednání obce. Od zastupování obce navenek (projevu vůle obce) je totiž třeba lišit vlastní utvoření právní vůle obce, tedy rozhodnutí o tom, že předmětný právní úkon bude realizován. **K rozhodnutí o právním jednání vůči škůdci při uplatnění práva na náhradu škody, je tak povolán příslušný orgán obce (zastupitelstvo, rada nebo starosta v obcích, kde se rada nevolí).** Obecně je oblast

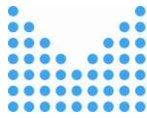

vymáhání pohledávek zařaditelná mezi tzv. zbytkovou pravomoc rady obce ve smyslu § 102 odst. 3 zákona o obcích, dle něhož *rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo; rada obce může tyto pravomoci zcela nebo zčásti svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu*. V obci, kde se rada nevolí (srov. § 99 odst. 3 téhož zákona), by mohl rozhodnout o postupu obce při uplatňování práva na náhradu škody na základě odstavce 2 citovaného zákonného ustanovení starosta. Shora uvedené platí ovšem s výjimkou rozhodování o *vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 20 000 Kč*, neboť rozhodování o těchto právních jednáních je dle § 85 písm. f) zákona o obcích vyhrazeno zastupitelstvu obce. **Od vymáhání škody, pokud o tom příslušný orgán obce řádně rozhodne, lze přitom v zásadě upustit pouze v odůvodněných případech.** Orgán obce rozhodující o tom, že náhrada škody nebude vymáhána, by se však měl v takovém případě s ohledem na povinnost obce a jejích orgánů ve smyslu zákonem stanovené povinnosti uplatňovat právo na náhradu škody a § 38 odst. 7 zákona o obcích, dle kterého je obec povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv, zásadně vždy **opírat o právní stanovisko**, že pohledávka neexistuje, nebo že nebude v případě sporu právo obci přiznáno, nebo že odpovědnost za škodu není v konkrétním případě dána. **Případné přijetí rozhodnutí o tom, že nebude přistoupeno k uplatnění nároků vůči odpovědnému za škodu (náhrada škody nebude vymáhána) pak musí být nejen řádně odůvodněno, ale uvedené důvody musí být relevantní a přezkoumatelné.** Za takové odůvodněné případy by patrně bylo možno považovat i situaci, kdy jsou pohledávky obce zjevně nedobytné, nebo případy, kdy by náklady spojené s vymáháním náhrady škody zjevně překročily očekávaný výsledek, resp. byly ve zjevném nepoměru ke vzniklé škodě.

Pokud obec zákonem jí explicitně uloženou povinnost včas uplatňovat právo na náhradu škody neplní, postupuje **v rozporu s § 38 odst. 6 zákona o obcích**. Je však nutné podotknout, že s uvedeným porušením zákona nespojuje zákon o obcích žádnou sankci. Tím však není dotčen vznik právní odpovědnosti za porušení povinností při správě majetku obce, resp. odpovědnosti za škodu, která v důsledku nečinnosti, resp. včasného neuplatnění nároku na náhradu škody, obci nově (sekundárně) vznikla. Mimo to v obecné rovině patrně nelze v krajních situacích vyloučit, jak naznačujete, ani případnou odpovědnost trestněprávní.

K Vašemu dotazu, *zda je však trestně postižitelné i jednání před promlčením nároku obce, pokud zákon o obcích hovoří o "včasném" uplatnění nároku? Je trestněprávně postižitelné jednání představitelů obce, kteří opakovaně brání přijetí usnesení o vymáhání náhrady škody v případě, kdy je výše i odpovědné osoby identifikovány*, s odvoláním na vytknuté již v úvodu tohoto přípisu, však opakovaně zdůrazňujeme, že Ministerstvo vnitra není oprávněno se k nastolené problematice vyjadřovat z hlediska možné navazující trestněprávní odpovědnosti, neboť

posuzování záležitosti z daného pohledu mu nepřísluší. Z uvedeného důvodu nelze ve věci zaujmout relevantní stanovisko. Má-li kdokoliv podezření, že ze strany jakékoliv osoby došlo či dochází k jednání naplňujícímu znaky trestného činu, je nutné se s takovým podnětem obrátit na orgány činné v trestním řízení, kterými jsou dle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, výhradně soud, státní zástupce a policejní orgán, nikoliv však Ministerstvo vnitra.

Stejně tak Ministerstvu vnitra nepřísluší vykládat právní úpravu odpovědnosti za škodu, jež je institutem soukromého práva, a to bez ohledu na to, zda se jedná o občanskoprávní odpovědnost dle občanského zákoníku či pracovněprávní odpovědnost v režimu zákoníku práce.

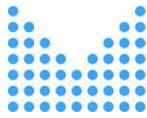
Co se týče odpovědi na Váš dotaz, *zda je Ministerstvo vnitra oprávněno a schopno vykonat efektivní dozor či kontrolu místní samosprávy, kdy zastupitelé brání učinění kroků k vymáhání škody po odpovědných osobách, čímž porušují § 38 odst. 6 zákona o obcích*, jako je tomu dle Vašeho přesvědčení ve Vámi popsaném příkladu z obce Žamberk, sdělujeme z hlediska kompetencí Ministerstva vnitra vůči výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí následující.

Ministerstvo vnitra není obcím nadřízeno ani není universálním kontrolním orgánem nad jejich činností, nýbrž ve vztahu k obcím má jen zákonem přesně vymezené dozorové a kontrolní pravomoci stanovené zákonem o obcích. Ministerstvo vnitra má možnosti uplatnění své dozorové a kontrolní kompetence striktně limitované Ústavou České republiky a zákonem o obcích, přičemž s ohledem na ústavně garantované právo územních samosprávných celků na samosprávu, (jehož nedílnou součástí je mimo jiné bezesporu též právo na samostatné hospodaření)² platí, že *stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem* (viz čl. 101 odst. 4 Ústavy ČR a čl. 8 Ústavy ČR).

Pokud se jedná o kontrolní působnost Ministerstva vnitra ve vztahu k výkonu samostatné působnosti obcí, ta je vymezena § 129 a násl. zákona o obcích. Z obecné pravomoci Ministerstva vnitra provádět kontrolu výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, při níž se zjišťuje, zda orgány obcí dodržují při výkonu samostatné působnosti zákony a jiné právní předpisy, je na základě tzv. kompetenční výluky dle § 129 odst. 3 písm. a) zákona o obcích výslovně vyloučena kontrola dodržování právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a dále případy, kdy je kontrola výkonu samostatné působnosti upravena

---

² K tomu dále viz čl. 101 odst. 3 Ústavy České republiky, dle kterého *územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu*, a § 2 odst. 1 zákona o obcích, dle něhož platí, že *obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající*.

zvláštním právním předpisem, jak vyplývá z § 129 odst. 1 zákona o obcích, dle kterého je **Ministerstvo vnitra oprávněno kontrolovat výkon samostatné působnosti svěřené orgánů obce toliko v případech, kdy zvláštní právní předpis nestanoví jinak.**³

Zákon o obcích jako převážně organizační právní předpis rámcově vymezenou povinnost obecného charakteru využívat majetek obce účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly (viz jeho § 38) více nekonkretizuje a bližší podmínky a limity nakládání obce s jejím majetkem či veřejnými prostředky je proto třeba hledat ve zvláštních právních předpisech. Těmito předpisy jsou především **zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, ve znění pozdějších předpisů, stanovící mj. pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků, a dále rovněž předpisy podřizující hospodaření obce a nakládání s veřejnými prostředky přezkumné pravomoci příslušných orgánů – **zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přezkoumávání hospodaření“), a **zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů** (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, jehož předmětem je mj. kontrola hospodaření s veřejnými prostředky.

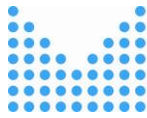
Uvedené zvláštní předpisy vymezují tedy **speciální režim přezkoumávání hospodaření obce, který vylučuje obecnou kontrolní působnost Ministerstva vnitra dle zákona o obcích.**

Ustanovení § 3 písm. a) zákona o přezkoumávání hospodaření přitom předpokládá, že přezkoumávající orgán, kterým je pro přezkoumání hospodaření obce v závislosti na její volbě **místně příslušný krajský úřad, nebo zvolený auditor** či auditorská společnost, předmět přezkoumání hospodaření vymezený v § 2 tohoto zákona ověří i z hlediska dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování, z čehož plyne, že se tak má dít **rovněž z hlediska dodržování povinností stanovených v § 38 zákona o obcích**⁴.

Je tedy zřejmé, že pokud se jedná o postup obce, ve kterém by mohlo být spatřováno porušení § 38 zákona o obcích (resp. pokud se jedná o plnění povinnosti dle § 38 odst. 6 zákona o obcích), může být tento přezkoumáván orgány příslušnými

³ Kontrola Ministerstva vnitra dle zákona o obcích je koncipována jako subsidiární nástroj kontroly plnění povinností obcemi. Kontrole ze strany Ministerstva vnitra podléhá v režimu citovaného zákona plnění pouze těch povinností, u kterých není dán zvláštním zákonem speciální kontrolní, dozorový, dohledový nebo jiný přezkumný mechanismus.

⁴ Viz též poznámka pod čarou k § 3 písm. a) zákona o přezkoumávání hospodaření výslovně uvádějící vazbu na § 38 zákona o obcích.

k provedení přezkumu hospodaření obce v rámci speciálního režimu přezkoumávání hospodaření obce, přičemž **vzhledem k úpravě zvláštním právním předpisem se jedná o oblast vyjmutou z obecné kontrolní působnosti Ministerstva vnitra** ve smyslu § 129 a násl. zákona o obcích.

Co se týká dozorové působnosti Ministerstva vnitra, v obecné rovině lze uvést, že tato je vymezena ustanoveními § 123 a násl. zákona o obcích, dle nichž Ministerstvu vnitra přísluší vykonávat dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí a dále nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v jejich samostatné působnosti⁵, a to z hlediska jejich zákonnosti, přičemž podle ustanovení § 124 odst. 6 zákona o obcích se však uvedené pravomoci *nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti obcí upraveny zvláštním právním předpisem*. Tyto akty je tak oprávněno Ministerstvo vnitra posuzovat pouze z hlediska veřejnoprávních předpisů, neboť podle § 124 odst. 6 zákona o obcích nelze dozorované akty hodnotit z hlediska porušení předpisů soukromoprávních.⁶

Jak je z uvedeného vymezení zřejmé, předmětem dozoru dle § 124 zákona o obcích mohou být pouze konkrétní usnesení, rozhodnutí nebo jiná opatření orgánů obcí v samostatné působnosti, nikoliv skutečnost, že přijata nebyla, resp. že orgán obce nekonal, tj. nerozhodl⁷. V případech (na které ve své žádosti o stanovisko poukazujete), kdy přes zákonem uloženou povinnost obce včas uplatňovat právo na náhradu škody žádné usnesení ve věci vymáhání škody není orgány obce přijato, je tak **vzhledem k absenci jakéhokoliv dozorovatelného aktu dle ustanovení § 124 zákona o obcích využití dozorových pravomocí Ministerstva vnitra a priori vyloučeno, resp. nepřichází vůbec v úvahu**.

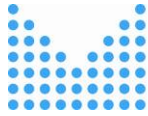
V kontextu Vaší žádosti o vyjádření názoru k případu obce Žamberk, jenž uvádíte pro demonstraci problému, je pak ve smyslu výše uvedeného vymezení působnosti zapotřebí zdůraznit, že Ministerstvu vnitra v žádném případě nepřísluší hledat „viníka“ za škodu, jež v důsledku Vámi popisované situace, měla být obci způsobená, ani stanovovat, jaké konkrétní kroky má obec v dané záležitosti činit. Vyhodnotit nastalou situaci s patřičným posouzením toho, kdo tvrzenou škodu obci svým jednáním způsobil, stejně jako následně vyvodit z tohoto posouzení příslušné důsledky, je plně záležitostí obce samotné, jakožto subjektu, jenž v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Z výše

⁵ Těmito akty nejsou obcí realizovaná soukromoprávní jednání, tzn. nejsou přezkoumávány např. uzavřené smlouvy, protože nemají povahu „dozorovatelného aktu“.

⁶ Na základě § 128 odst. 7 zákona o obcích jsou pak z dozorové činnosti Ministerstva vnitra vyňata též rozhodnutí a jiné úkony orgánů obce učiněné podle správního řádu nebo daňového řádu.

⁷ V případě, kdy pro předložený návrh usnesení nehlasuje zákonem stanovené kvórum, žádné usnesení nevznikne [tzn. nevznikne ani navrhované usnesení, ani usnesení opačného významu (tj. opositum předloženého návrhu)].

podaného vymezení zákonných pravomocí Ministerstva vnitra je tak zcela zřejmé, že mu nepřísluší zkoumat skutkovou podstatu naznačeného odpovědnostního vztahu (zejména pak prokázání příčinné souvislosti mezi porušením konkrétní povinnosti a vznikem škody), ani se jakkoliv vyjadřovat k jeho právnímu řešení či do něj dokonce zasahovat. Úprava postupů v oblasti vymáhání majetkové újmy je bezesporu součástí práva soukromého (viz i relevantní úprava obsažená v hlavě III části čtvrté zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Ministerstvo vnitra není oprávněno poskytovat právní poradenství v oblasti realizace postupů v oblasti soukromého práva.

Závěrem s ohledem na shora uvedené a kompetence Ministerstva vnitra ve vztahu k Vámi předestřenému problému shrnujeme, že Ministerstvo vnitra nemá žádný zákonný nástroj, kterým by „donutilo“ obec k vymáhání škody, pokud tak ve smyslu jí zákonem o obcích výslovně uložené povinnosti uplatňovat včas právo na náhradu škody nečiní.

Na úplný závěr si Vás dovoluujeme upozornit, že výše uvedená odpověď zdejšího odboru není právně závazná, neboť podávat závazný výklad právních předpisů ve vztahu ke konkrétní skutkové situaci přísluší pouze soudu.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Mgr. Petra Šimková
tel. č.: 974 816 434
e-mail: odbordk@mvcv.cz